

Kowalski, Wiesław Józef

W Myszyńcu o ks. Władysławie Skierkowskim (1886-1941)

Notatki Płockie 46/4-189, 45-46

2001

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W MYSZYŃCU O KS. WŁADYSŁAWIE SKIERKOWSKIM (1886-1941)

10 listopada 2001 r. w Myszyńcu odbyła się sesja poświęcona ks. Władysławowi Skierkowskiemu (1886-1941), wybitnemu znawcy folkloru kurpiowskiego. W miejscowej kolegiacie odstonięto i poświęcono epitafium ku czci zasłużonego badacza kultury kurpiowskiej.

Na zaproszenie Komitetu Obchodów Dnia Szczególnej Pamięci o ks. Władysławie Skierkowskim pod patronatem Jego Ekscelencji biskupa łomżyńskiego dr Stanisława Stefanka, przybyło wielu zacnych i dostojnych gości, m.in. abp Edmund Piszcz z Olsztyna, biskup ełcki Edward Samsel i bp pomocniczy Tadeusz Zawistowski z Łomży, liczni księża, nauczyciele, młodzież i parafianie. W uroczystościach uczestniczyła również delegacja z Płocka, której przewodniczył ks. kan. dr Kazimierz Ziółkowski, delegat Biskupa Płockiego - prof. dr hab. Stanisława Wielgusa. Poza tym uczestniczyli także historycy: ks. prof. dr hab. Michał Grzybowski, członek Zarządu Towarzystwa Naukowego Płockiego i ks. kan. Tadeusz Żebrowski, dyrektor Archiwum Diecezjalnego oraz ks. kan. Kazimierz Kowal-

ski, proboszcz parafii w Płocku – Imielnicy i Wiesław Kowalski, dyrektor Biura TNP.

W czasie sesji bardzo interesujący odczyt wygłosił ks. kan. Tadeusz Żebrowski - członek Towarzystwa Naukowego Płockiego, który przypomniał życiową i kapłańską drogę ks. Władysława Skierkowskiego. Prelegent powiedział, m.in.: "W sierpniu 1920 r. w czasie najazdu bolszewickiego, aresztowano ks. Władysława Skierkowskiego wraz z kilkunastu innymi mieszkańcami Różana, których bolszewicy rozstrzelali w czasie odwrotu, a on szczęśliwie ocalał, wysłany wraz z aptekarzem Kazimierzem Strupczewskim po leki dla ранnego oficera; gdy wrócili z nimi, była to noc 19 sierpnia, już nie zastali ani straży, ani ранnego a eskortujący ich żołnierzy, za łapówkę zwolnił ich.

Proboszczem w Ciachcinie był ks. Skierkowski od 19 grudnia 1920 do 1925 r. a w Imielnicy od 1 maja 1925 do 1941 r. Obydwie miejscowości znajdują się w sąsiedztwie Płocka gdzie działało Towarzystwo Naukowe, w którym mógł dzielić się swoimi zainteresowaniami folklorem i pieśniami kurpiow-

Zespół Ludowy z Puszczy Kurpiowskiej

Fot. W. Kowalski

skimi. Wpłynęło to na dalszą jego działalność w tym kierunku. W Imielnicy wypadło mu zająć się budową nowego murowanego kościoła – ukończył go w 1935 r. oraz plebani i zabudowań gospodarczych. Do parafii należało 17-hektarowe gospodarstwo, które prowadził brat Antoni z żoną. Przy okazji konsekracji kościoła bp Antoni Julian Nowowiejski mianował go kanonikiem honorowym kolegiaty pultuskiej.

Ks. Skierkowski już w początku 1926 r. w Towarzystwie Naukowym Płockim wygłosił szereg odczytów na temat Puszczy Kurpiowskiej, obrzędów i pieśni. Treść tych odczytów ilustrował grą na fortepianie i śpiewem. Odczyty te wzbudziły duże zainteresowanie uczestników tych zebrań i zaowocowały wydaniem przez Towarzystwo Naukowe Płockie w latach 1928-1934, dzieła „Puszcza Kurpiowska w pieśni”. Większe jeszcze zainteresowanie wywołało przygotowane i wystawione przez teatr płocki pod dyrekcją Tadeusza Skarzyńskiego w 1928 r. „Wesele na Kurpiach”. Bezpośrednią okazją do napisania tego widowiska była propozycja dyrektorki Gimnazjum Żeńskiego – Marceliny Rościszewskiej w tej formie, ażeby uczniowie i uczennice miejscowych szkół średnich mogli zagrać je w teatrze. Widowisko to grano najpierw w Płocku wiosną, z orkiestrą Faustyna Piaska, a latem tegoż roku w Warszawie z orkiestrą Władysława Macury. Na jednym z przedstawień w Warszawie byli obecni mieszkańcy Myszynca, którzy po spektaklu, za kulisami dzielili się z aktorami swymi wrażeniami i uwagami na temat strojów i obrzędów. Wydano wówczas program teatralny w obszernej broszurze,

ze wstępem i omówieniem treści sztuki, pióra Adama Chętnika oraz zamieszczono w niej kilkanaście recenzji prasowych. Z powyższym przedstawieniem teatr płocki odbył objazd po wielu miastach w Polsce, spotykając się wszędzie z życzliwym przyjęciem. „Wesele na Kurpiach” wystawiały także młodzieżowe zespoły teatralne w Imielnicy i innych parafiach diecezji płockiej. W Imielnicy reżyserował je sam ks. Władysław Skierkowski i obejrzało je około 2 tysiące ludzi z okolic Imielnicy. Takie powodzenie sztuki skłoniło do powtórzenia widowiska w następną niedzielę. Także po wojnie wystawiano je w Teatrze Ludowym w Warszawie.”

Po sesji naukowej wszyscy uczestniczyli we Mszy św. pod przewodnictwem abp. Edmunda Piszczka w myszynieckiej kolegiacie. Po Eucharystii wystąpił zespół ludowy z Puszczy Kurpiowskiej i zaśpiewał piękne pieśni ze zbioru ks. Władysława Skierkowskiego. Potem nastąpiło uroczyste odsłonięcie i poświęcenie tablicy pamiątkowej: „Księdzu kanonikowi Władysławowi Skierkowskiemu (1886-1941). Wikariuszowi Myszynickiemu w latach 1913 – 1915, wielkiemu piewcy folkloru kurpiowskiego. Autorowi znakomitego dzieła „Puszcza Kurpiowska w pieśni”. W 60. rocznicę męczeńskiej śmierci w obozie hitlerowskim w Działdowie. Wdzięczni Kurpie. Myszyniec, listopad 2001.”

Zainteresowanych życiem i dziełem ks. Władysława Skierkowskiego odsyłam do „Notatek Płockich”, 2000 nr 185, w których opublikowałem o piewcy Kurpiów artykuł pt. – „Odsłonięcie tablicy pamiątkowej w Bogurzynie” z bogatą bibliografią.

Wiesław J. Kowalski

BIBLIOGRAFIA

Choroszewska-Zyśk I.: Śladami ks. Skierkowskiego. „Gazeta Współczesna” 2001, nr 218.
Gadomski H.: Władysław Skierkowski (1886-1941). Ostrołęka 1984.
Kowalski W.: W Bogurzynie pamiętają o ks. Władysławie Skierkowski. „Niedziela Płocka” 2000, nr 50.
Kowalski W.: Odsłonięcie tablicy pamiątkowej w Bogurzynie. „Notatki Płockie” 2000, nr 185.
Kowalski W.: Piewca Kurpiowszczyzny – rzecz o ks. Władysławie Skierkowski. „Niedziela Płocka” 2001, nr 51.

Napiórkowska B.: Noszę te pieśni w sobie. „Tygodni Ostrołęcki” 1 lutego 2001.
Pajka S.: Rosławił Kurpiów. O księdzu Władysławie Skierkowski. „Notatki Płockie” 1999, nr 180.
Pajka S.: Kurpie spłacają dług księdzu Skierkowskiemu. „Głos Katolicki” 2001, nr 44.
Pajka S.: Refleksja o ks. Władysławie Skierkowski. „Kwartalnik Ostrołęcki” 2001 nr 3/7.
Ks. Skierkowski W.: Puszcza Kurpiowska w pieśni. Ostrołęka t. 1: 1997, t.2: 2000.
Ks. Skierkowski W.: Wesela na Kurpiach. Płock 1933.